



Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

Reform af den fælles landbrugspolitik: Det siger civilsamfundet

I udtalelse CESE 58/2012 gentager EØSU sin opfordring til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om at fastholde **et solidt budget for den fælles landbrugspolitik** på mindst samme niveau som i indeværende budgetperiode.

EØSU bifalder bestræbelserne på at udligne forskellene i den støtte, landbrugerne modtager i de forskellige medlemsstater. Den fremtidige fælles landbrugspolitik skal, for så vidt angår **omfordelingen af finansielle midler blandt medlemsstaterne**, især være kendetegnet ved balance, rimelighed og pragmatisme under hensyntagen til landbrugets mangfoldighed i EU.

I nogle medlemsstater, hvor man fortsat anvender historiske betalinger, vil det desuden skabe vanskeligheder at opnå konvergens mellem de nationale budgetter, ud over den **interne konvergens**. I disse tilfælde vil intern konvergens kræve fleksibilitet, en længere overgangsperiode og progressive ændringer gennem hele perioden.

EØSU går ind for en gradvis reduktion gennem **indførelse af et øvre loft** for direkte betalinger og opfordrer som nævnt i tidligere udtalelser indtrængende Kommissionen til at vedtage en gennemførelsesmetode, der tager hensyn til de særlige forhold for virksomheder, der består af kooperativer og sammenslutninger af landbrugsproducenter.

EØSU støtter beslutningen om at indføre en forenklet støtteordning for **mindre landbrugere**, men tvivler på, at de støttesatser, som Kommissionen har foreslået, er høje nok til at fremme de mindre landbrugsbedrifters udvikling.

EØSU er godt klar over vanskelighederne ved at **definere begrebet aktiv landbruger**, men foreslår, at definitionen bl.a. skal omfatte krav om produktion og salg af landbrugsprodukter og levering af offentlige almenyttige goder og tjenesteydelser.

EØSU støtter Kommissionens forslag om at overveje at gøre **unge landbrugeres** etablering til en af prioriteterne for landdistriktudviklingen i EU, bl.a. gennem indførelse af tematiske delprogrammer under landdistriktudviklingsprogrammerne. EØSU går også helhjertet ind for forslaget om at indføre indkomststøtte til yngre landbrugere, der starter landbrugsdrift, under den 1. søjle.

Den grønne komponent af den 1. søjle er en måde at skabe større, mere synlig sammenhæng mellem direkte betalinger og offentlige miljøgoder fremstillet af landbruget. EØSU mener, at ordningen bør holdes enkel og bør garantere miljømæssige resultater fra alle landbrugere i hele EU.

EØSU har allerede erklæret, at **bevarelsen af biodiversitet** er en nødvendig og central opgave, der ikke kun er en etisk-moralsk forpligtelse, men at den også har strategisk betydning i det lange løb. Der er tilstrækkeligt med økonomiske grunde til at handle hurtigere og mere effektivt.

EØSU fremhæver, at det må sikres, at vigtige elementer under **2. søjle** ikke helt ignoreres. Derfor er princippet om at øremærke 25 % af midlerne til miljø- eller klimaforanstaltninger vigtigt. Som et minimum bør der også til LEADER-tilgangen afsættes et mindstebeløb.

Et meget positivt element i Kommissionens forslag er indførelsen af **europæiske innovationspartnerskaber**.

EØSU mener, at den 2. søjle bør afspejle det omfattende problem med **tørke**, jorderosion og ørkendannelse i EU's områder i syd, og anbefaler, at der udarbejdes en særlig foranstaltning til at tackle dette spørgsmål. Man bør imidlertid også tage hensyn til de meromkostninger, som afvanding af landbrugsjord medfører for medlemsstater i nord.

I betragtning af landbrugets vanskelige betingelser i bjerg- og ømråder foreslår EØSU, at Kommissionen udvider medfinansieringssatsen på 85 % til ikke alene at gælde for de mindre udviklede regioner, men også til bjerg- og ømråder. Det er nødvendigt igen at se på den foreslåede omdefinering af "andre områder" i forbindelse med **ugunstigt stillede områder**.

For at styrke deres politik for udvikling af landdistrikterne får medlemsstaterne **mulighed for at overføre midler** fra rammen for direkte betalinger til rammen for støtte til udvikling af landdistrikterne. Medlemsstater, hvis direkte støtte udgør mindre end 90 % af EU-gennemsnittet, bør også have mulighed for at overføre midler fra støtten til landdistriktsudvikling til de direkte betalinger. EØSU anbefaler, at Kommissionen øger fleksibiliteten for overførsel af midler mellem den 2. og den 1. søjle fra 5 % til 10 %.

De seneste års ekstreme prisudsving viser, at der er behov for mere effektive markedsforvaltningsinstrumenter. Ifølge EU-traktaten er et af målene med den fælles landbrugspolitik at **stabilisere markederne**. Stabile markeder er vigtige. EØSU mener derfor, at rækken af markedsinstrumenter bør være langt mere omfattende, hvis man vil undgå store prisudsving.

Eftersom kun 15 detailhandelskæder allerede kontrollerer 77 % af fødevaremarkedet i EU-27, mener EØSU, at der er behov for en indsats for at skabe balance mellem udbudssiden og de store detailhandlers markedsstyrke. Man kunne vurdere, om konkurrenceretten i tilstrækkelig grad kan forhindre markedsdominerende strukturer og betænkelige former for kontraktpraksis.

Det er afgørende at styrke landbrugernes og deres organisationers position i fødevareforsyningskæden for at sikre dem et bedre markedsudbytte. Det er ligeledes af afgørende betydning, at EU's konkurrenceregler tilpasses, så producentorganisationer og kooperativer kan styrke deres markedspositioner. For at styrke landbrugernes forhandlingsposition i produktionskæden finder EØSU det ligeledes nødvendigt at skabe de rette betingelser for at udvikle **korte forsyningskæder**, der styres direkte af landbrugene.

Risikostyringsværktøjerne bør efter udvalgets mening kunne mindske indkomstudsvingene og markedsvolatiliteten. Forbedringen af forsikringsprodukter og oprettelsen af gensidige fonde bør kunne hjælpe landbrugere, der oplever større prisudsving, og som i højere grad er udsatte for nye dyre- og plantesygdomme samt hyppigere dårlige vejrforhold.

For at sikre maksimal virkning af tiltagene under **Globaliseringsfonden** mener EØSU, at fonden ikke bør bruges til at støtte EU's landbrug.

EØSU mener, at den fælles landbrugspolitik bør være et nøgleredskab til at skabe alliancer med forbrugerne og dermed fremme relevante oplysninger om, hvordan fødevarer produceres gennem hele værdikæden eller livscyklussen. **Sporbarheden bør være til at gennemskue for forbrugerne**, som kan være de bedste allierede for en europæisk landbrugsproduktion, som er mere miljøvenlig og skaber bedre job.